

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Castellana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67086)

PROVINCIA
CASTELLANA.

DE HAC VNIVERSE nihil accipi:reperi computando (præter eos qui in Compostellano, de quorum numero nihil diferte perscriptū) socios quadringētos sexaginta duos. Valisoleti in Domo Professa, et in Collegio, quadragenos: in Numantino viginti sex: in Salmanticensi quinquaginta vnum: in Locroniensi, Segouienſi, Palentino, videnos octonos: in Montis regalis triginta tres: in Medinensi, Burgēſique tricenos: octodecim in Ouetensi: in Probationis Domo Villagarſiæ triginta octo: in Bellimarenſi ſex: in Pampelonensi quattuordecim: in Areualenſi, quod nuper inchoatum, nouem: in Abulenſi tredecim. Vnus confecit diem vitæ extremū. Adiuncti in Societatem vigintiduo.

DOMVS PROFESSA VALLI-
foletana.

NULLVM OFFICIVM a noſtris defuit, in ijs, quæ ſunt propria Societatis. confefsiones plurimæ: pacificationes vtiliſſimæ: redintegrata inter coniuges concordia: multi diuino obſequio addicti. Deſeruerat quidam

dam religiosorum familiam, in qua vixerat diu, inhæserat mulieri, quæ et facta ei mater trium liberorum: sed, Dei beneficio, opeque et consilio nostrorum, e veneficijs emerfus redijt ad habitum, et mentem priorem. nonnulli etiam sacerdotes, atque vnus diaconus, e vili ministerio, quo tolerabant vitam, inopia cogente, nostrorum auxilio erecti. cœnobita vnus, non solum permittente, sed ipsomet rogante Cœnobiarcha, traditus est nobis regendus. conciones omnino salutares: æternæ interdum, et quaternæ: tribus interim exceptis, qui pagatim concionabantur. adiuta etiam sacris sermonibus, vt multorum precibus satisfacere-
mus, Domicilia virginum. Carcer persæpe aditus, cum magno victorum, eorumque qui ad triremes, vel ad patibulum ducebantur, bono opera cuiusdam e nostris restituta piorum iurisconsultorum patronorumque Sodalitas pæne euerfa: eius munera subsidio solatioque victorum hæc sunt: bini per hebdomadas, recurrente vice, pransis explicant doctrinam Christianam: suscipiunt eorum causas: ægrotantibus succurrunt: adducunt sacerdotem causa confessionis. Instituta altera in rem muliercularum, propter pauperiem formamque periclitantium: inuenti denique, eodem auctore, quorum onus professioque est inertem turbam, et incuriosam, diebus festis, ad sacrum, et Catechismum adducendi: accedit interdum verbis,
pecu-

pecuniæ pondus, non leue incitamentum: iisdem nosodochia curæ magno cum fructu. Data etiam initia in hac vrbe Seminario Anglicano, auctoritate Catholici regis: eam ad rem perficiendam adiecerunt nostri consilio studium, et gubernandi laborem. Ceterum ad quattuor oppida missiones quattuor factæ: et in vno, sedatæ discordiæ virorum nobilium, quorum reconciliationem frustra inceptam omiserant multi pudore irriti conatus. Pellicem ablegauit vnus, cum qua sex annos vixerat turpi exemplo. Multorum subleuata paupertas. Nosodochij cuiusdam res et rationes, restitutæ, magno commodo ægrotorum, neque illud tacendum, quod in vna missione, iuncti indissolubili concordia Episcopus, Canonicique, qui antea dissidebant. At nos experti sumus largam beneficentiam nonnullorum. Quidam iuuenis aureos nongentos: huius exemplum secutæ duæ, vna aureos trecentos, mille altera, et quingentos, testamento legarunt. hac pecunia redempti sunt census.

VALLISOLETANVM, NVMANTINUM, Salmanticense Collegia.

TRES IN VALLISOLETANO Theologiam docent: quinque humanioribus literis iuuentutem informant: magna vtrinque spes, et fructus. sed cum Collegij inopia plerisque

que nota esset, ad aliquot annos assignatum ve-
ctigal aureorum trecenum . Externi multi pijs
exercitationibus instructi . Sodalitas Virginis
magnum præbet vrbi specimen pietatis , cari-
tatis , corporis despicientiæ: cum obeunt my-
steria , cum dant operam valetudinarijs , cum
ter singulis hebdomadis Quadragesimæ cor-
pus affligunt verberibus in nostro templo.

E NVMANTINO nouem in vicina lo-
ca de more missi . Hebdomadaria hic quoque
per Quadragesimam terna diuerberatio: sed di-
scipulis, cum primoribus ciuitatis, alijsque, qui
exploratum venerant, communis. nexi in car-
cere adiuti .

A T SALMANTICAE in visendis cu-
studijs publicis, præbent se comites multi disci-
pulorum, e prima nobilitate: habemus enim in-
uentutem ad religionem valde propensam: ita
cum plures optarint varia cœnobia, tredecim
nostrum ordinem maluerunt . In varia oppida
excursionem quattuor factæ: concordati discor-
des: in vna trecentæ amplius confessiones ge-
nerales exceptæ: litanias beatissimæ Virginis
cum commendasset noster e suggestu, ita per-
mouit auditores, vt cum auide expeterentur
ab omnibus, quattuor millia exemplorum non
fatis essent.

LOCRO-

LOCRONIENSE SEGOVIENSE,
et Montis regalis Collegia.

LOCRONII, urbem intra extraque opera compluribus nauata: apud Calaguritanos restituta odia, et ad frugem reuocati permulti. Expetuntur a Locroniensibus scholæ, earum utilitate perspecta. Vnus reliquit Collegio moriens aureos mille: tantumdem ferre pecuniæ alij sponte obtulerunt.

IN SEGOVIENSI circa moribundos plerumque operæ enituit: sed, et statuta pax inter equites, magna lætitia ciuitatis, quam pæne distraxerant. e discipulis multis, qui petebant Societatem, vnus voti compos effectus. breues aliquot missionses, et frugiferæ factæ.

IN MONTIS REGALIS vigent studia litterarum. Præter scholam de officijs Christianis, et alias, quibus pueri docentur, cœptum est curriculum Philosophiæ: auctus numerus discipulorum, vt iam numerentur mille trecenti: e quibus plurimi a primis vsque incunabulis puerilis doctrinæ, ad eam vsque scientiam, quæ apta est sacerdotio, se peruenisse lætantur. Iam quoniam, vbi præmia dantur meritis, ibi est æmulatio meritorum, inditum est cettamen ingenij, carminisque: plus quadringēta poematia extiterunt: et in maxima

ma corona, celeberrimaque pompa, donatis victoribus, reliqui excitati. in doctrinarum contentione, pietas non neglecta. complures contemptis honoribus, exuto amore cognationis, ut vnum Deum sequerentur, reliqua posthabuere. Ceterum, et expeditiones aliquot dierum quinundenum susceptæ perutiles multis: tres, quæ mensem traxerunt, ut dierum numero, magnitudine fructuum antecellunt. penetrata oppida horrida atque inculta, et cultiores mores perdocti oppidani concionibus et exemplo.

C O L L E G I V M M E D I N E N S E .

FRANCISCA MANSONA fundatrix Collegij mortua est: ea cum sibi finem vitæ adesse intelligeret, testamento cavit, ut annuus honor foundationis nemini mortalium haberetur, sed Dei genitrici: proinde offerretur cereus ipsius imagini, quæ colitur in nostro templo. quod cum fieri cœptum esset, illustri apparatu, in ferijs beatorum Petri et Pauli, auxit frequentis vrbis lætitiâ, et sanctissimæ Virginis venerationem. oblata etiam a viro quodam nobili duo millia aureorum alieno ari soluendo. neque intermittitur ædificatio Collegij. Vnius obitum e nostris compensarunt quattuor in Societatem recepti. Ceterum hic quoque, nostrorum labor in multorum commo-

commodis egregie versatus. finitæ aliquorum
controuersia, et discordia, quarum affinitas
ad plures pertinebat. pœna capitis nostrorum
hortatu duobus remissa. cetera, etiam si non
ponantur, ex recordatione superiorum anno-
rum, nemini incognita.

COLLEGIUM BURGENSE, PA-
lentinum, Legionense.

BURGIS QVOQVE in componendis
inimicitijs nostrorum opera fructuose de-
sudauit. hoc enim præcipuum in Hispania cur-
riculum industriæ, est tamen quiddam pro-
prium Collegio Burgensi. Decretum est in Co-
mitijs regijs, vt in præcipuis aliquot Hispaniæ
urbibus Mathematicæ explicentur: capita hu-
ius urbis, quæ est Castellæ caput, (multi licet
sefe non offerrent solum, sed etiam inferrent)
provinciam nostris detulerunt. ædificata scho-
la in Collegio, ære publico: quo non iuuenes
modo, sed et viri illustres, e tota vrbe con-
fluunt discendi cupiditate.

PALENTIAE urbana conciones, et ex-
cursionibus anniuersariæ, quamplurimis pro-
fuere. commentationibus spiritualibus multi
dedere operam cum fructu. Templi ædificatio
aliquot ab hinc annis incepta quotidiana ac-
cipit incrementa.

LEGIONENSE Collegium auctum cur-
riculo

Y

riculo

riculo Philosophiæ, numeroque discipulorum: multus omnium labor, et profectus: eorum præcipue, qui sub clientela beatæ Mariæ Virginis. est vrbs ipsa ad radicem montis, quem circum, supraque, imposita oppida frequentia: difficili quidem aditu, sed nihil imperuium caritati. ita præter duos missos ad præcipuum quoddam oppidum ieiunio quadraginta dierum, qui et se porrigebant in conterminos pagos, compendio animarum: duo alij amandati in montana et siluestria, lustrauere oppidula, villas, pagos, ad diœcesin pertinentia: hoc magis copiosa messe, quo sementis laboriosior fuit. ex magna hominum multitudine quos excoluerunt docendo, nemo fere non purgavit generali confessione animum, excisis stirpibus vitiorum, quo facilius virtutum semina singuli exciperent, et vberiores fruges efferrent. instructi deinde Parochi ad custodiam agri commissi, ne aut oblimentur fata, aut inter fertiles segetes infelices auenæ succrescant. Nunc dicerem de repressis simultatibus, ni viderer in hoc Collegio diutius immorari commemorandis rebus, quas in alijs cursim percensui.

OVETENSE, COMPOSTELLANUM, et reliqua.

OVETENSIS Collegij ædificatio, liberalitate Magdalænæ Vlloræ fundatricis, vrgetur

urgetur in dies, et perinde speratur futurum ad diurnitatem stabile, quam ad speciem incundum. nec minus belle creuit ædificatio spiritualis, in explicatione Christianæ vitæ, et doctrinæ. in carcere constituta Sodalitas aduersus periuriam, et licentiam linguæ: restitutaque consuetudo pane collapsa, alternis saltem diebus, apparatus prandium ad pauperes mittendi. æque constitit missionum fructus: trium præcipue in tria oppida, toto ieiunio Quadragessimæ: in quibus illud non silendum, conglutinatam amicitiam duorum virorum nobiliū, qui infestissimis animis in mutuam perniciem ruebant.

EX COMPOSTELLANO plurimum operæ positum in rusticis adiuuandis: et quamquam incolarum plerique repentino Anglorum aduentu erant perterriti, auditi tamen a duobus bis mille de peccatis confessi. Duo alij obierunt saltuosa quædam castella arduo accessu, traductique homines ad rerum diuinarum cogitationem. ex ijs mille detexerunt crimina totius vitæ.

PAMPELONENSIS, Bellimarenfis, Abulensis Collegiorum, et Domus Villagarfiæ in exercendis muneribus Societatis communia: nec frustra repetenda. Qui Abulæ erant hoc amplius. patefactus diaboli dolus, quo adolescentem mirabilium concupitorem, et facilem inanibus irretierat, vt etiam specie fan-

citatis multis imponeret.

AREVALENSIS principia recte habent: utilis puerorum informatio, variorumque institutio hominum, ut sciat unusquisque quid deceat officium suum. in gratiam reducti multi, qui inter se discordabant. exitum etiam in adiacentia oppida: itaque aucta pietas in vrbe, forisque, vr Ferdinandi Telli Gusmanij fundatoris, et maior fiat quotidie benevolentia, et liberalitas illustrior.

